

BIJ
MIJN
WETEN

Vier realisaties die ons leven
een ander aanzien kunnen geven

Copyright © 2024

Fred Teunissen

Eindredactie

Ed Lute

Ontwerp omslag

Nynke Valk

Grafisch ontwerp

Arnoud van den Heuvel

Opmaak

Annelies van Roosmalen

ISBN

9789491728518

NUR

700, Theologie

Trophonios
Publishing

Voor Adrienne, Nadine en Stephanie

Voorwoord		9
Deel 1	Zeventien doorgevingen	11
Deel 2	Vier realisaties	39
Deel 3	In andere woorden	45
Deel 4	Afstemming	55
Deel 5	Ethische grondregels	67
Deel 6	Als in Judea en Samaria	73
Deel 7	Een tussengebied	81
Deel 8	Stel je eens voor	95
Aanbevolen literatuur		103
Geraadpleegde literatuur		104
Over de auteur		107

Voorwoord

Ik ben opgevoed met tegeltjeswijsheden.

Berouw komt na de zonde. Beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald. Wie goed doet, goed ontmoet. Enzovoort. Honderden.

Ooit ben ik eens begonnen ze allemaal uit mijn herinnering op te diepen en te noteren. Om te zien welk wereldbeeld daarin wordt doorgegeven.

Sommige spreuken zijn min of meer algemeen geldende levenswijsheden, maar anderen hebben een uitgesproken politieke lading. Neem het dubbeltje dat nooit een kwartje wordt.

Mijn grootmoeder van moeders kant was in onze familie de voornaamste drager van dit orale spreukenboek. Mijn moeder gaf het op haar beurt en op haar manier door. Ik heb dat ook gedaan, in elk geval gedeeltelijk en wel omdat ik er bij wijze van spreken in ondergedompeld ben geweest.

De teksten in dit boekje bevatten een ander soort doorgevingen. Ze zijn op mijn eigen levenservaringen gestoeld en staan op gespannen voet met de culturele en ideologische grondtoon van mijn jeugd. Ik hoop daarmee op de eerste plaats mijn drie dochters een dienst te bewijzen.

Mijn besluit om deze doorgevingen vast te leggen, is ingegeven door grote bezorgdheid, en wel om twee redenen:

1. het feit dat de verzetsbeweging, die zich ten tijde van de

coronacrisis ontwikkelde, geen solide geestelijke grondslag heeft, en

2. de dodelijke dreiging die zich sinds 2020 wereldwijd aftekent in de vorm van genocidale injectiecampagnes en een steeds verder escalerende oorlog in het oosten van Europa en – sinds kort ook – in het Midden-Oosten.

Om deze twee redenen werd wat ik ‘ooit’ nog eens wilde doen ineens prioriteit nummer 1. Dit moet nu. Nu het nog kan.

Het eerste deel van dit boekje bevat zeventien korte autobiografische schetsen. Zij monden uit in vier ‘realisaties’ die in het tweede deel worden toegelicht. In de daaropvolgende delen ga ik dieper in op de persoonlijke en culturele impact van deze vier realisaties.

Wilp, februari 2024

Deel 1

Zeventien doorgevingen

1

Hij en Hem

Ik ben zes jaar.

Ik heb de hele dag intens geleefd.

Het is avond nu en tijd om te gaan slapen.

Zoals altijd ga ik eerst op mijn rug liggen. Armen naast mijn lichaam. Het laken en de deken tot net onder mijn neus.

Ogen dicht. Roerloos.

Zoals altijd voel ik hoe ik – eerst langzaam en daarna steeds sneller – expandeer. Ik word kosmisch groot. Tegelijkertijd ervaar ik de omgekeerde beweging naar kleiner dan microscopisch klein. Ik ben het heelal en ik ben het niets.

Ik heb niets te vrezen. Ik ben geladen met goddelijke kracht.

Dit is een beleving waarover je als zesjarig kind niet zo gemakkelijk kunt praten met je ouders of grootouders. Het is daardoor van begin af aan een intiem geheim dat je met je meedraagt. Het heeft geen plaats in onze cultuur. Het gebeurt buiten deze tijd.

Dit zorgde ervoor dat ik van jongsafaan grote weerstand voelde bij de bijbel. Als ik erin bladerde las ik om de paar

regels over de Hij en de Hem. God was hier de Ander.

Ik wist uit eigen ervaring dat dit volstrekt onjuist is. God is niet de Ander. Dat zo zien is een belediging. Van God en van Mij.

God is niet een Sinterklaas in een wereld die buiten mij staat. God is de kracht die mij draagt en die ik ook ben, de kracht waar ik deel van uitmaak en die ik voed. Niets goddelijks is mij vreemd.

2

Een visser van mensen

Ik ben 25 jaar.

Ik werk als verslaggever voor een communistische organisatie die niets moet hebben van goeddienst en godsdienstigheid.

Ik sta op de kade van de visafslag in Vlissingen en spreek met de man die daar zijn vangst aflevert. Hij wijst op de prachtige, sterke dieren in de plastic kratten. “Kijk!” zegt hij, mij indringend aankijkend. “Als je dit ziet, hoe kun je dan beweren dat God niet bestaat?”

Hij heeft gelijk, weet ik ergens in de diepte, maar het contact met die diepte ben ik al geruime tijd kwijt. Ik ben gaan geloven dat de wetenschap alles uiteindelijk wel zal kunnen verklaren. Dat vertel ik hem ook. Hij schudt meewarig zijn hoofd. “Dit kun je met geen enkele theorie verklaren. Met de evolutietheorie niet en met welke andere theorie dan ook niet.”

Ieder volgend levensjaar komt het beeld van deze man een paar keer in mijn herinnering terug.

Hij is een visser van mensen, zoals dat ergens in de bijbel wordt genoemd.

3

Tot aan de deur

De God van mijn jeugd en de God van de Zeeuwse visser zijn niet dezelfde.

In mijn zeventigste levensjaar start ik daarom een religieuze zoektocht. Ik wil weten of er een godsbeeld bestaat dat recht doet aan het zesjarige jongetje, maar ook aan die mooie man op de kade in Vlissingen.

Zo kom ik eerst uit bij Dorothee Sölle en dan bij de man waar zij veel naar verwijst: Martin Buber.

Zij brengen me tot aan de deur van het Geheim, maar niet over de drempel.